

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Roșca Marcela în numele inculpatei Tataroi Liudmila, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni din 21 decembrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2016, în cauza penală privind-o pe

*Tataroi Liudmila Ion, născută la 19 octombrie 1989,
originară și domiciliată în r. Căușeni, s. Copanca.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 03.07.2015 - 21.12.2015;

instanța de apel: 22.01.2016 - 22.02.2016;

instanța de recurs: 13.05.2016 - 22.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Asupra admisibilității recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, din 21 decembrie 2015, cauza fiind examinată în procedura simplificată conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Tataroi Liudmila, a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal, i-a fost numită pedeapsa:

- în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 266 Cod penal - 1 an închisoare ;

În baza art. 84 Cod penal, prin cumularea pedepselor, inculpatei Tataroi Liudmila, i s-a stabilit spre executare 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 96 Cod penal, s-a dispus amânarea executării pedepsei până când copilul inculpatei, Tataroi Andrei, născut la 29 martie 2014, va împlini vârsta de 8 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit că inculpata, Tataroi Liudmila, la 22 ianuarie 2015, în jurul orelor 20:30, încălcând prevederile art. 2, 10 alin. (1) lit. A), b), 12 alin. (1), 45 alin. (1) și (2) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.357 din 13.05.2009, conducând automobilul de model „Volkswagen Passat 4» cu n/î CS AM 731 fără permis de conducere, n-a ținut cont de condițiile climaterice nefavorabile, ieșind pe banda de

circulație cu sens opus a drumului local - str. Căușenilor din s. Copanca, r-nul Căușeni, unde l-a tamponat pe cet. Andrian Petru, născut la 27.03.1972, care fiind ulterior transportat la IMSP SR Căușeni a decedat la 23.01.2015, orele 18:00, ca urmare a hemoragiei interne și leziunilor corporale grave provocate.

Tot ea, Tataroi Liudmila, este învinuită de faptul, că la 22 ianuarie 2015, în jurul orelor 20:30, știind cu certitudine că l-a tamponat pe cet. Andrian Petru, a părăsit locul accidentului, fără ca să-i acorde primul ajutor medical.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Tataroi Liudmila să fie recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal și în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe o perioadă de 3 ani, în baza art. 266 Cod penal, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 8 luni cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Conform art. 84 Cod penal, prin cumulul parțial, a-i stabili o pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei, cu privarea dreptului de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului declarat procurorul a invocat că, instanța de judecată corect a încadrat acțiunile lui Tataroi Liudmila, în baza art. 264 alin. (3) lit. b) și 266 Cod penal, însă a aplicat o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege.

Mai mult, procurorul a indicat că, instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile art. 96 Cod penal, deoarece în cazul inculpatei, care prin acțiunile sale a lăsat în pericol victima fără ca să-i acorde primul ajutor, fapt ce a dus la decesul acesteia sporește prejudiciabilitatea faptei comise și a urmărilor survenite.

Inculpatei i-a fost aplicată o pedeapsă neproportională infracțiunii comise și urmărilor provocate care nu v-a atinge scopul pedepsei penale și anume restabilirea echității sociale, corectarea condamnatei, precum și prevenirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatei cât și a altor persoane.

3.1. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel inculpata Tataroi Liudmila, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatei, Tataroi Liudmila, să fie aplicate prevederile art. 79, 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2016, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate de către procuror și inculpata Tataroi Liudmila și menținută sentința.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a indicat că, prima instanța cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludentei, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate corect, a stabilit situația de fapt și de

drept calificând faptele penale ale inculpatei conform prevederilor art. 264 alin. (3) lit. b), 266 Cod penal.

Necătând la faptul că, inculpata, Tataroi Liudmila, și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor imputate, vinovăția sa a fost dovedită prin următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate prin citirea lor în ședința instanței de apel și anume:

- *declarațiile succesului victimei, Andrian Svetlana (vol. II, f.d.20);*
- *raportul de expertiză medico-legală nr. 81/D din 31.03.2015 (vol. I, f.d. 74-75);*
- *raportul de expertiză judiciară nr.18 din 12 martie 2015 (vol. I, f.d. 55-60);*
- *raportul de expertiză nr. 3216 din 27 aprilie 2015 (vol. I, f.d. 86-87);*
- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.01.2015, prin care s-a stabilit locul accidentului este traseul de ieșire din s. Copanca, str. Căușenilor, vis-a- vis de casa nr. 66/A (domiciliul cet. Iachimov Anatolie), unde au fost depistate pete de sânge, cioburi de plastic de la automobil, un călcâi de cauciuc de la pantof și o căciulă (vol. I, f.d. 10-11);*
- *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.01.2015, potrivit căruia din garajul cet. Tataroi Andrei s-a ridicat automobilul de model „Volkswagen Passat 4” cu n/î CS AM 73 1, de culoare alba, la care partea de jos-față a capotei are urme de deteriorare a elementelor din plastic, iar bara de protecție este ștearsă (vol. I, f.d. 15-16);*
- *procesul-verbal de audiere a martorului, Luca Vitalie (vol. I, f.d. 26-28), Pohilenco Andrei, Catruc Igor (vol. I, f.d. 30-32, 44-46), Iachimov Anatolie (vol. I, f.d.34-35), Iachimova Svetlana (vol. I, f.d. 113-114), Tataroi Nina (vol. I, f.d. 126-127), Dutca Alexandru și Dutca Lilia (vol. I, f.d. 130-133);*
- *procesul-verbal de verificarea declarațiilor la locul infracțiunii, cu participarea martorului, Iachimova Svetlana (vol. I, f.d. 115-119)*
- *certificatul de școlarizare a inculpatei, Amalanii (Tataroi) Liudmila, la școala auto și informația de la SÎT și CCA, prin care se atestă faptul că ultima nu dispune de permis de conducere a mijloacelor de transport (vol. I, f.d. 94-96).*
- *recipisa prin care se atestă faptul, că Andrian Svetlana a primit de la Tataroi Liudmila 65 000 lei cu titlu de despăgubire materială și morală ca urmare a decesului soțului ei în urma accidentului rutier (vol.I, f.d. 112).*

În acest context, instanța de apel, a conchis că, prima instanță a analizat obiectiv cumulusul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatei, Tataroi Liudmila, încadrarea juridică corectă și anume art. 264 alin. (3) lit. b) și art. 266 Cod penal.

Analizând argumentele apelanților, instanța de apel a constatat ca acestea nu și-au găsit confirmare, din care considerente careva temeieri de a interveni în sentința primei instanțe nu s-au atestat.

Astfel, instanța de apel a invocat că, pedeapsa penală aplicată inculpatei, Tataroi Liudmila, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (3) lit.

b) și art. 266 Cod penal, este în corespundere cu prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedepsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale. Adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, instanța a indicat că, pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În ceea ce privește apelul înaintat de procuror, instanța a conchis că, argumentele invocate de către acesta sunt neîntemeiate și neargumentate.

Cât privește apelul inculpatei, instanța de apel a indicat că, în prima instanță corect a reținut faptul că inculpata, Tataroi Liudmila, are la întreținere un copil minor în vârstă de 1 an și 8 luni, aflându-se în concediu pentru îngrijirea copilului ceea ce se confirmă prin certificatul de naștere a copilului minor, Tataroi Andrei, a.n. 29 martie 2014.(vol. I, f.d. 254).

Mai mult, din extrasul medical eliberat la data de 04 ianuarie 2016, de către Spitalul raional Căușeni se atestă că inculpata, Tataroi Liudmila, se află în a 13 săptămână de sarcină. Acest fapt rezultă și din ultrasonografia efectuată la data de 04 ianuarie 2016, în care se indică ca concluzie sarcină monofetală în evoluție la termen 13 săptămâni (vol. II, f.d. 54-56).

Astfel, instanța de apel a respins temeiul de casare a sentinței indicat de către inculpata Tataroi Liudmila, aplicarea în privința acesteia a prevederilor art. 79, 90 Cod penal, indicând că, conform art. 79 alin. (1) Cod penal, se înțelege că în cauză trebuie să existe, împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, sau în datele privind personalitatea infractorului, așa circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție sau se consideră ieșite din comun.

Așadar, instanța de judecată a reținut că, căința sinceră, recuperarea prejudiciilor materiale cauzate, comportamentul făptuitorului în timpul și după comiterea infracțiunii, lipsa antecedentelor penale a fost reținută de instanța de fond

în calitate de circumstanțe atenuante și luate în considerație la individualizarea pedepsei.

Mai mult, prezența copilului minor la întreținere a stat la baza aplicării prevederilor art. 96 Cod penal aplicat inculpatei. În acest context, instanța de apel a invocat că, atât din conținutul cererii de apel cât și din poziția expusă de inculpată și apărătorul acesteia în ședința instanței de apel nu s-au constatat careva disensiuni în aplicarea art. 96 Cod penal.

Referitor la cerința invocată în cererea de apel de aplicare în privința inculpatei a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de apel de asemenea a considerat-o neargumentată și lipsită de fundament juridic.

În acest sens, a indicat că, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Astfel, instanța de apel a conchis, că prima instanță corect a ajuns la concluzia că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală în privința inculpatei, Tataroi Liudmila, va fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei penale în limitele și în condițiile stabilite de prima instanță.

Mai mult, luând în considerație gravitatea infracțiunilor săvârșite de inculpată și de repercusiunile acesteia pentru familia victimei și pentru întreaga societate, instanța de apel le-a considerat inoportune pentru aplicarea în privința Tataroi Liudmila a prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsă care nu este rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către aceasta.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Roșca Marcela în numele inculpatei Tataroi Liudmila, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatei să i se aplice prevederile art. 79-90 Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 12) Cod de procedură penală, considerând că hotărârile anterioare sunt ilegale și neîntemeiate.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece respectivul recurs redă textul apelului declarat și instanța de apel corect l-a respins ca fiind nefondat, menținând sentința primei instanțe. Probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile privind vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

6. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către avocatul Roșca Marcela în numele inculpatei Tataroi Liudmila, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpata este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 22 februarie 2016, în prezența participanților la proces, inclusiv a avocatului Roșca Marcela cât și a inculpatei Tataroi Liudmila, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (vol. II, f.d. 80).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 14 martie 2016, iar din motive neîntemeiate, avocata Roșca Marcela și inculpata Tataroi Liudmila, nu s-au prezentat la data pronunțării deciziei integrale. Decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău în aceeași zi.

Avocatul Roșca Marcela în numele inculpatei Tataroi Liudmila, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la 18 aprilie 2016 (vol. II, f.d. 111, 115).

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a epuizat la 14 aprilie 2016, inclusiv. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de recurent, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurentul nu aduce careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

Referitor la argumentele apărătorului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocatul Roșca Marcela în numele inculpatei Tataroi Liudmila, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Roșca Marcela în numele inculpatei Tataroi Liudmila, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2016, în cauza penală privind-o pe **Tataroi Liudmila Ion**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 iunie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan